

J E L E N K Ö R.

47. szám

Pest, szerda. Junius 13.

1832.

Foglalát: Magyarország (Fels. Urunk 's Asszonyunk Isztriában. Szobovics. Szatmári hír. Gömör vmgyei tisztválasztás az új Tisztikar névsorával. Állatmutatás, kanczacsikó-jutalmazás 's a' medárdi vásár divata). Anglia (felső 's alsóházi tanácskozások). Franciaország (a' követkamarai oppositio nyilatkozása. Chouani támadások. A' két republ. egyesület 's a' német szabadság barátinak ünnepe Párisban 's egyebek). Német szövetség (a' badeni ministerium. A' Izraeliták polg. 's polit. jusnyerése Hassziában. A' hambachi gyülekezet rajza 's következési). Portugália (a' spanyol, angol 's francia kormány mi szándéku Pedro expeditiójára nézve?). Görögország (az új kormány 's katonaság). Észak-amerika (Clay 's Jackson versenyek). Elegyhírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

A' felséges uralkodó Pár Isztriában folytatja útját, majus 29dikén Rovignóba érkezett, honnan két napi mulatás után Valle' és Dignanon keresztül Polába tért. Ide érkezett ugyan ez nap Maria Luíza parmai főherczegasszony Ó Fensége is egész udvarostul „Sophie főherczegné“ gőzhajón. Junius Isójén pedig Majlandból Triesztbe Rajner Ó cs. Magassága lombard-velence ország Alkirálya, hitvesestül, szinte uralkodó Fejdelmünk udvarlására.

Felséges Királyunk Szobovics János a' nagymélt. m. k. h. Tanács titoknokát, minnekutána január 30diki legfentebb határozatként magyar nemességre méltóztatott kegyelmesen magasztalni, majus 12diki felséges rendelése szerint, a' nemességért járandó kamarai díjtól is kegyelmesen feloldozni kegyes volt.

Maj.22ikén holt meg Szatmár-Milota helységben a' Kölcsey nemzetség élőjinek legidősbike Kölcsey Gáspár élte 95 évében. —

Rimaszombat junius 6dikán: mélt. Almásy József 's a' t. gömöri Főispán ur Ó Nagysága megyénk tisztválasztó székét 5dikére határozván, 5 orakor 4dikén conferentiát tartott, holott is a' tek. Rendekkel a' tisztségre előterjesztendő tagok felől szokott egyenességgel tanácskozván, a' következett nap három küldöttség által öszveszedett 1451 > 1255 ellen szavazás szerint Abaffy Károly ujjolag 1ső alispánná választatott, 's a' többi tisztujítás pedig 6dikán jobbadán felkiáltás által végbe ment. Másodalispán n egmaradt Szilassy Ferencz; főjegyzővé ne-

veztet. Márjassy Pál, másodikká Szentiványi Károly; első aljegyzővé Nagy Károly, másodikká Lamotte Károly gróf; tisztí főügyv. lön Hubay Pál; al: Csák Pál 's Jeney János; hadi főadóz. Lakatos László, házi: Hamvay Károly; aladóz. Rokfalusy János, Osvald, Sütő, Kiss Gergely és Vannay Fer. Felső jár fő sz. bíró: Ötvös József; al: Holló János és Csernyus Emmánuel; esk. Kerepesy Ödön, Szerecsény János és Jankó István; rátkai jár. fősz. bíró Szentmiklós Ágoston, al: Sz. Miklós Victor és Farkas Mihály; esk. Czékus Lajos és Vályi Lajos; kis-honti jár. fő sz. bíró: Rakovszky József; al: Szügyi Ferencz és Kovács Zsig., esk. Kubinyi Szilve, és Rutényi József; serki jár. fősz. bíró: Holló Pál; al: Bornemisza István és Nagy Sándor; eskütték: Fáy János és Somoskőy, putnoki jár. fősz. bíró: Abaffy János; al: Tornallyay Antal 's Hubay Bertal. eskütt. Szeleczky István és Héthy Sam.; számvevő: Szontagh Vilmos; csendbiztos: Somoskőy Ferencz és Putnoky Lajos.

1832diki állatmutatás 's kanczacsikó-jutalmazás Pesten.

Az idei állatmutatás és paraszt kanczacsikók jutalmaztatása, mint már 45dik levelünkben említők, Junius 3dikán délután tartatott a' pesti pályatéren.

Juhok a' következők részéről valának kiállítva:

1). Gr. Festetics Imre részéről 6 darab toklyó, melyek, mint jelentetett, 1831diki Novemberben nyiretek 's gyapjok mind e' mellett már ismét hosszúra nőtt vala. Ez által egynyíretű birkák kéynyíretűkké változtatván, valljon a' birtokosnak ebből haszna leend e? el nem hatá-

rozhatjuk; de igen kívánatos volna, ha a' birtokos ur e' részben teendő tapasztalásit jövő évben a' Társasággal közleni szíves lenne. Volt továbbá ugyanattól 2 darab esztendő és 2 öreg kos hosszú és sűrű egész gyapjában.

2. Gr. Hunyadyak részéről 1 esztendő kos, 2 toklyó, és számos eladó kosok. Ezen juhok mind felette finom és kiegyenült gyapjúval bírván, magokban foglalják minden kívánható tulajdonit egy a' nemesítés fő fokára vitt és állandó fajtnak.

3. Kappel Úrnak 2 öreg és 2 esztendő kosa, hasonlóan finom és kiegyenült gyapjuval.

4. Gr. Károlyi Lajos részéről 1 öreg, 2 fiatal kos és 4 anya-birka, mind különös finomságu 's kiegyenültségű, világos bizonyosság arra, hogy helyes elvekkél rövid idő alatt is igen sokra mehetni.

5. B. Kempelen Imre részéről 2 darab esztendő és 2 öreg kos, finom, sűrű, és jóformán kiegyenült gyapjuval.

6. Ifj. Gr. Zichy Miklós részéről 4 darab esztendő kos és 2 toklyó, finom, szép fűrtözetű, jobbadán egyenlő 's jóformán sűrű gyapjúval. Ugyanezen Grófnak múlt évben kiállított juhait a' mostaniak jóval felülmulják.

Láthatók valának még az állatmutatáson: B. Sennyei Károlynak Zemplény vmgyében Terenyén nevelt 49 darab gulyabeli tehenei, 6 darab söre vagy göboly (hizott) ökre, mellyek párja 18 mázsa husra 7 mázsa faggyúra 's így öszveleg 25 mázsára becsültetett.

Ezen marháknak kitetsző szép termete, csontos és bámulatos izmossága különös figyelmet gerjeszte a' nézőkben. B. Sennyei azon nemesítési elveket, mellyek a' juh-és ló-tenyésztésben olly sikerrel használtak (ilyenek p. o. a' jóltartás, a' bikának nem mindigi együttjárása a' tehennel 's t. ef.) józan előszámolással a' marhanevelésre is alkalmazván, a' gazdaság ezen ágabeli szorgalom és értelmességnek következtét tündöklő példával bizonyítá be a' számosan öszvesereglett hazai gazdák előtt. Ez annál is inkább érdemel említést, minthogy a' Báró csak 1820dik esztendőben kezdvén nemesíteni egy Derekegyházi gulyabeli bikával saját gulyáját, e' rövid idő alatt, marháiba olly fajtabeli sajátságot oltá, melly azokat minden használatra felette alkalmasokká teszi; mire a' fentemlített 6 ökör is elég bizonyosságul szolgálhat.

Ki voltak továbbá állítva Muzsik mészárosnak 36 darab söre ökrei, mellyek a' debreczeni Gál vásárbán vétettek. Ezek közül levágtván néhány kevésbé hizott, egyre másra 13 mázsa husra, 4 mázsa faggyúra, 's így öszvesen 17 mázsára ütött ki párja; általjában pedig ezen 36 darab párja 15 mázsa hús és 5 mázsa faggyúra vált becsülve. — Végre: Gr. Zichy Miklósnak igen különös tarkaságú 's tetemes nagyságú üszői vonák magokra a' község bámuló figyelmét.

A' jutalom-nyerés végett kiállított 31 kanczacsikó közül az illető bíróság által nem több mint 11 darab itéltetett méltónak jutalomra, — ugymint:

3 esztendősek: Forster János Tolna vmgyei Bonyhádi lakos pej csikaja kapott 20ezüst tallért. Manó László Pest vmgyei kecskeméti lak. fekete cs. 20 e. t. —

2 esztendősek: Somogyi Mihály Tolna vmgyei Ozorai l. sereg. szürke cs. kapott 15 e. t. Polgár István Heves vmgyei T. Sz. Miklósi l. fekete cs. 15 e. t. Bódog István Tolna v. Tengödi l. sárga cs. 15 e. t. — Grünsperger János Heves v. Kakati l. sárga cs. 15 e. t. —

1 esztendősek: Feit János Tolna v. Bonyhádi l. pej cs. 10 e. t. — Kis József Heves v. Szakállosi l. pej cs. 10 e. t. — Simon Ferencz Tolna v. Kányai l. pej cs. 10 e. t. — Hepp György Tolna v. Kakasdi l. ser. szürke cs. 10 e. t. — Molnár János Tolna v. Sz. Lőrinczi l. pej cs. 10 e. t. — Öszvesen kaptak 150 e. tallért.

Medárdi vásárunk vége felé tetemesebben javult, mint kezdetéből gyanítlattuk; a' gyapju-árak jól keltek, jól a' honi termésmények, jobban a' gyapju, mellynek ára a' tavalihoz képest 8—10re nevedett száztól, 's vásár vége felé a' kereskedő urak még a' hibást sem fitymálgaták; hamuzsír, marha- 's juhbőr, olaj 's toll is igen jól; vizahólyag, bor, pálinka, vaj és szappan csekélyebben; gubacs és dohány épen sehogy; a' selyem 's pamutzövet-árusoknak gazdag vásárok nem igen lehete, mivel portékájok jobbadán helyben maradt, a' kis kereskedőség sem igen pénzelt. Egyébiránt mai Értesítőnk a' vásári árokat bővebben terjeszti elő.

A N G L I A.

A' parliament majus 25diki ülésit két fontos tárgy szerencsés eldőlése jelesíti. A' felsőházban t. i. az isméretes tiz font záradék (clausula), mellyet olly annyira féltett a' reformfél, jöve szóba 's csaknem minden oppositio nélkül fogadtatott el. Lord Wharcliffe tevé azon egy észrevételt íranta, hogy a' tiz font sterlingnyi házbéradó helyett, azon pénz mennyisége vétessék alapul, mellyet valaki a' szegények pénztárába fizet, 's így csak azok birjanak választó jussal, kik ebbe fizetnek évenként 10 fontot. Lord Brougham erre azt felelé: hogy ez által minden ok nélkül közel 107,000rel kevesülne a' választók száma, a' jus-megállapítás pedig inkább súlyosulna, mert a' szegények részére fizetendő summa elosztatása mindannyi részeiben az országnak különböző. Erre még több más záradéka is elfogadtatott a' billnek. Az alsóházban az ir-

landi reformbill olvastatott fel másodszor, elég makacs oppositio után, 246 szóval 130 ellen. O'Connell különös hévvel szólott a' bill mellett. Emlékezzenek meg az angol reformisták, ugymond, azon segedelemlere, mellyel Irland követei az utóbbi napokban az angol reformbillt támogaták; ezen szolgálat viszon-szolgálatra kötelezi őket. Én azt jövendőm — 's az én jövendősim közül néhány már be is telt, — hogy ha az irlandi reformbill meg nem adatik, nekünk 6 hónap mulva (külön) parlamentünk lesz Irlandban. — Mind a' két ház e' napról majus 30dikára halasztá üléseit.

Közel 370 tagja az alsóháznak vala majus 24dikére a' külső ministerium hivatalába meghíva. Az irlandi képviselő csaknem mind jelen volt, ugy szinte Burdett, Hume, 's a' ministerek közül mind azok, kik egyszersmind parlamenti követek.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követkamrai oppositio tagjai másodsor gyülekeztek össze, maj. 28dikán, Laffitte urnál, hogy az előbbi levelünkben megírt biztosság által javaslandó nyilatkozást meghallgassák 's vizsgálat alá vegyék. A' javaslat csekély változtatásokkal elfogadtatott 's kinyomtatása ezen felírás alatt „Megbizóinkhoz“ elhatárcztatott. (A' ministerialisok e' lépést szerfelett roszalják, törvénytelennek, feleslegnek állítják, 's abból, hogy maga az oppositio több külön színekre és pártokra szakad, akarják megmutatni, hogy annak kebeléből egyetértő 's a' jelen pillanatban hasznos ministerium nem választathatik).

Következik a' francia oppositio nyilatkozása megbizóihoz. A' Parisban jelen lévő, alólirt követek meglévén azon rendszer veszélyeiről győződve, melly a' kormányt mind inkább távolítja az őt szülte (juliusi) revolutiotól, Franciaország jelen állapotjában sürgető kötelességöknek ismerik számot adni megbizóiknak a' magok el-

vei és szavazásiról. Ha nem vala is hatalmokban visszavezetni a' kormányt ön álladalma feltételeihez, hatalmokban áll legalább a' veszélyt kijegyezni. A' mi 1830diki revolutiónk különféleképp fogatott fel. Némellyek nem láttak abban egyebet véletlen történetnél, a' restauratio módosittatásánál, 's ebből azt következteték, hogy az új kormány embereinek 's elveinek ugyanazoknak kell lenni, mellyek a' restauratioéi voltak. E' szempont befolyása az utóbbi hosszú és gyümölcstelen parlamenti ülés minden kérdéséinél szembetünő. Az látszék ki a' civiliste, pairörökösülés és hadszerkezet feletti vitatásokból, az vezeté a' budgeti biztosságot, intézé a' belső igazgatást 's határozá a' külföld iránti alkalmazkodást. — Mások ellenben, 's ezek között az alólirtak is, a' juliusi revolutioban azon jusok és elvek vég szentesítését, megállapítását üdvözlék, mellyeket az 1789diki nagy revolutio kiálta ki; 's csak ezeket tekintik ők azon széles és tartós alapnak, mellyen véleményük szerint a' thónnak épülnie kell. Minden beszédök, minden szavazások ezen egy gondolat nyomos következése volt. Igy a' civilliste (udvari költségek) iránt mi azt hittük, hogy az új királyság léte - 's erejének más, biztosb feltételei vannak mint a' luxus (külfény), a' régi monarchiák veszedelme; hogy a' néptől származta 's a' köz, nyilvános szellem hozzá állása adván meg hatalmát, arra nem szorult, hogy külső fény által vakítsa a' képzelő erőt 's pénzen vásároljon pártolókat. Szintezzen vitáknál a' „jobbágy“ fendumra emlékeztető szavát akarván a' ministerium nyelvünk 's törvényinkbe ujjalag behozni, mi kötelességünknek tartók protestálni. A' pairség új alkatasá feletti vitatások tág mező valának, mellyen a' letett kormányzás tanitmányinak pártosi ohajtásikat, sajnálkodásikat előhozzák. Szerintek nem lehet valami szentebb a' revolutio előtti privilegiumoknál; status, társas élet a' pairi méltóság örökösülése nélkül nem volt gondolható. — Ez egy

a' restauratio gondolati közül. — Mi, hitek az egyenlőség 's népfelsőség elveihez, Franciaország kívánatát sürgettük, 's a' pairörökülés eltörültetett. Többet akartunk mi még; azt akartuk t. i. hogy a' törvényhozó testet, a' másik kamarait is, a' nemzeti felség, azaz a' nemzet maga válassza; mert nem akarhattuk azt, hogy néhány pair magát legitimebbnek (törvényesbnek) mondhasssa, mint a' király. Azt hittük mi, hogy a' revolutionnak szintugy kelle törvényhozóit választania, mint ön birájit magának neveznie; de a' többség másképen ítelt: idő és tapasztalás lesz köztünk és közte a' biró. — (Itt a' fegyveres erő 's az adók szerkezetét 's ezek javítása iránti sikertelen fáradozásit érinti az oppositio). A' belső igazgatás kérdései körül szinte eltértek véleményink. Mi is olly igen 's még inkább, mint ellenesink kívántuk, sürgettük a' nyilvános rend ellen intézett megtámadások elnyomását. De meglévén győződve, hogy a' bátorság legelső szüksége a' népnek, mellynek léte a' munkához és szorgalomhoz van kötve, ugy íteltünk, hogy egy népkedvelte, népalkotta kormány sokkal több erővel bírhatott volna a' zavarok megelőzésében, sokkal több mérséklettel élt volna azoknak elnyomásában. A' kormány, melly ön erejével olly fenyeen dicsekvék, saját vallomása szerint minden erőszakoskodási által nem nyert egyebet, mint hogy az ellenkezés az ország minden pontiban szerkezetet kapott, 's az ingerlettség 's rendbomlás elemei a' leghódolóbb népség kebelében is elszóratlak.

(Folytatjuk).

A' belső ügyek ministere (Montalivet) kerülő-levelet bocsátott a' nyugoti megyék praefectusihoz, mellyben ezek felszólittanak, hogy a' V e n d é e -ben most kelekedő támadások elnyomásán teljes erővel ügyekessenek. — Csaknem minden helységében a' nevezett tartománynak fegyveres támadók (absolutisták, legitimisták, v. carlisták, 's helybeli nevezettel Chouanok; ez itt most mind egyet tesz) mutatkoznak. Majus

23dikán Amaillaux-nál mintegy 100 főre menő csoport üzetett széjjel, ezek között valának Chievre, Diot, Robert 's többmás; Chievre elfogatott; egy kétesövü puskát 's 1000 frankot találtak nála. Parthenayben hasonlólul többen ülnek fogva, jobbára fiatal emberek 's előkelő házak gyermekei. Majus 24dikén mintegy 40ből álló csoport látatá magát Pont de Clay előtt fegyveresen 's egy része lóháton; a' katonaság csakhamar szétveré őket, 's midőn ez a' vidéket kifürkészné, több gyanust foga be, 's lázasztó hirdetmények is (proclamatiók) jutottak kezére.

A' két republicanus-egyesület Parisban, mellyek egyike magát a' nép másika a' jövendő barátinak nevezi, saját praesiden-sénél mindenik, majus 25dikén összegyült 's a' kétes jövendőjü Franciaország számára egy respublicai statusalkotmányt dolgozott ki. Másnap ünnepet ülltek ezen politikai párt részesi egy keresztség alkalmával, mellyben a' republicanus kised Brutus Scaevola nevet kapott.

A' hambachi nagy gyülekezettel (mellyről alább) össze hangzólag a' Parisban lakó Németek és németszabadság baráti ünnepélyes ebédet tartottak majus 27dikén a' boulognei ligetben, mellyre a' nevezetes spanyol, olasz, lengyel, portugál számüzöttek 's a' politikai szép álmak több más baráti vagy martyrai, mindössze közel 400 ember valának meghiva. Lafayette, erre különösen megkérve, vivé az előlülést. Tizenöt tagból álló biztosság (10 német, 's 5 idegen) szabá a' rendet 's ugyan annyi volt a' toastok (áldomás-poharak) száma, mellyeket ugyanazon biztosság határoza meg. Az elsőt general Lafayette, a' világszabadságnak ezen nagy és köz tiszteletü bajnoka áldozá „a' népek szent egyesületének“; a' másodikat Lasteyrie Károly a' hambachi gyülekezetnek 's a' sajtószabadságnak; a' 3dikát Wolfram ur az 1789 's 1830di Franciaországnak; a' 4diket general Saldanha a' vitéz Lengyeleknek; 5diket Chods-

ko Lénárd az olasz nemzetiségnek; 6dikát Pinto ezredes Riego és Torrijo árnyékinak; 7dikét Pola ur a portugáli expeditio sikerének; 8dikét Cugnier a helveta demokra-táknak; 9dikét Armand-Carel Nagybritania erős és nagy lelkü népének; 10dikét general Sarcognani a legalaposb szabadságu éjszakamerikai statusoknak; 11dikét Heintz a belga népnek; 12dikét Ostrowski lengyel senator a nemzeti őrség europai intézetének; 13dikét Leibheimer a földmivelés, műszorgalom és kereskedésnek; 14dikét Lelewel a Magyaroknak; 15dikét és utólsót Garnier Lafayettenek!

Királyi rendeletnél fogva gróf d'Argout ministeri munkálkodását junius 1sójétől uj-ra megkezdi.

Marquis Soult (a marsal-minister fia), ki eddig a svéd udvarnál volt francia követ, Ha a g á b a nevezetett ki követté.

General Lamarque végpérczein van. Halálos ágyán írta alá politikai pályatársai nyilatkozását. (I. felebb) Utólsó, egyetlen gondolatja, ohajtása is a haza.

NÉMETSZÖVETSÉG.

A hannoverai közönséges (allgem.) statusgyűlést majus 30dikán nyitotta meg a vicekirály.

A badeni ministerium tetemes változást szenvedett, ennek kell tekinteni azt, hogy ministerelőülővé (főministerré) báró Reizensteint, isméretes egyenességű, szabad és erős lelkü férjfiut nevezé ki a nagyherczeg.

A hess válfejedelemségi rendek a ministerium azon ajánlatát, hogy az Israeliták a status körében ezentul a többi népséggel egyenlő polgári és politikai jusokkal birjanak, igen csekély módosítás mellett tetemes többséggel elfogadák.

A hambachi gyűlekezetről jövő tudósítások felette szomorítók. Siebenpfeiffer, Wirth, Wallauer s a többi szónokok hevesége s kicsapongása felül mul mindent, a mit valaha revolútiós országok szószé-

kei, clubbjai s ujságai hallattak, különösen Wirth a legmeztelenebb kifakadások- és czélfatokban a véres emlékezetű Maratot nem csak elérte, hanem meg is haladta. Valamennyi német fejedelmet árulónak, rablónak nevezett s őket népek ítélőszéke elibe idézte, kardját, mellyet a Frankfurtiaktól kapott, forgatva, szabadságot s egyenlőséget kiáltott, szóval az 1790—92diki dühöd franczia szónokokat vélted hallani. A jámbor németek elsápadtak illyesek hallatára különösen a Stuttgardtiak (Württemberg) azonnal felszedték satorfáikat s haza mentek. Maga Börne is hallgatott; Itzstein, s több badeni követ, elégtelenségét nyilván kijelenté. Rotteck nem volt jelen. Az egész gyűlekezet (mintegy 20—30,000 ember) községek s tartományok szerint külön szakaszokra oszlott, mindeniknek meg volt a maga hőse, a maga szónoka, ez utóbbi kivált a fiatalság közül, mert minden német universitástól, még Burkusországból is, voltak itten tanulók. A sok éljen, a sok haljon (ez utóbbi a fejdeknek) egymást érte. A hambachi várfokon kitűzött zászlón e szavak lobogtak: „Németország ujraszületése“, másokon ezek: „Németország egy-sége“ „Szabadság, egyenlőség“ s több ilyen. Nevezetes a három szín (fekete, vörös, aranyszín) feltünése, melly előbb a tanulók vagy ifjonczok (Burschen) egyesületének színe volt, s most egyszerre német nemzeti színné változott. Minden zászló ezt mutatá, csak egy bajor zászló (kék és fejr) volt jelen, ennek szélei is a háromszínnel valának beszegve, az asszony-ságok merő illyes szalagokat s cocardákat viseltek.— Hétfőre (28dikán) nyilvános gyűlés és tanakodás hirdettetett a neustadti lövész-ház (Schieszhaus) szalájába s itt határozottatott meg közelebből, mit ohajt a gyűlekezet. Ez nem egyéb mint a német népnek egy néppé, egy státussá olvasztása, s ezen status formája: — szövetséges köztársaság (respublica). E végre az egyesületek, szövetezések, sajtószabadság s több

egyebek fognának használtatni, hogy a' dolog menjen minél előbb. Balgatag kivánság! melly legközelebb nem csak hatalmas és méltó reactiot szül, hanem ennek következtében a' józanabb polgári és sajtószabadságnak is sokat árthat. A' többi szertelenségeket, mint egyik exaltált, zabolátlan kisebb részét önkényt elhallgatjuk. Rendes az, hogy a' gyülekezet végén (maj. 29ikén) megeskütek az utóbb maradtak, hogy ha valamelyiket közülök be találnák fogni, a' többi őt kiszabadítja; — így, midőn vasárnap (27-dikén) ezerek tódultak a' váromladéokra, egyszerre dobszó hallatszott; katonák! kiálta egyik csoport 's az egész gyülekezés gyáva nép nyakra főre le a' hegyről! 's megszalad mind a' 30 ezer, ha a' tévedés csakhamar ki nem sül. Egyébiránt garázdálkodások csakugyan nem történtek. Hasonló célzatu ünneplések tartattak majus utolsó napjain Augsburghan, Freiburghan, Frankfurtnban a' Majna mellett, 's kivált Bajorországnak sok más helyein.

A' hambachi gyűlés már is mutatja sikerét. Rajnamelléki Bajorország junius 2dikán már rendkívül buzgásban volt. Frankenthalban, Dürkheimban, Zweibrückenben zajgott a' nép, szabadságfákat szögezett fel, a' gabonatarakat feltörte 's kirablotta. Wormsban maj. 28dikán csoportozások estek; St. Wendelben (Lichtenberg) majus 27dikén szabadságfa üttetett fel, melly más nap is állott, de harmadnap 250 porosz ment a' városba 's a' fa lesujtatott. A' mainzi várostanács e' következő hirdetvényt adá ki majus 30dikán: A' napokban több személy szokatlan cocardokkal 's más jegyekkel mutatkozik nyilvános helyeken, a' mi némelly kedvetlen esetekre adott alkalmat. Minthogy az illyes egyesületi jelek e' városban tilalmasak, intetnek a' polgárok, hogy azokkal ne éljenek, különben a' törvényes büntetést (1 vagy 2 esztendei rabságot) el nem kerülük 's a' t.

PORTUGÁLIA.

Portugáliából rövid idő alatt fontos tu-

dósítások érkehetnek. Dom Pedro egész erejét Porto-Santonál szándékozott egyeztetni, 's majus 25dikeig Portugália ellen indulni. Dom Miguel mindent feláldoz hogy a' veszéllyel szembe szállhasson; leolvadt csapatit, ha bizhatik bennök, Lizabon 's Leiria közt tanyáztatja, mivel főképp e' részen tart a' kiszállástól; többi seregeit Oportóba küldötte; de mivel az itteni lakosak hűségétől nem sokat vár, megkérte a' spanyol királyt: irányoztatná segéd osztályit e' város tájéka felé, hogy szükség esetén helyt állhassanak. Egy csapat lovas spanyolság már ált is költözött a' határon 's Almeida portugál várban szállott meg, mellynél fogvást nem igen látszik Spanyolország Angliá 's Franciaországnak avatkozás-tiltó tanácsára ügyelni; az első kimondta már, mit fog ezen esetre cselekedni, az utóbbtól sem várhatni kevésbet; majus 25dikén indult ki a' tajói angol állás erősítésére Caledonia 's Britannia nevű, mindkettő 125 álgys lineahajó, Talavera 78as, egy negyedik 50es, 's egy fregát lord Beauclerck Emil urnak vezérlése alatt, ki Dom Pedro iránti barátságáról régóta isméretes.

GÖRÖGORSZÁG.

A' Corfui ujság majus 12dikén e' következő tudósítást közli a' görög földről: Állapotunk az utóbbi nyugtalanító történetek óta valamennyire javulni látszik. Az új kormány szék minden erővel azon van, hogy a' multat elfelejtse 's a' nemzetet, ha lehet, egyesítse. Azonban igen nagy akadályt talál a' pénz szükiben, nem lévén képes a' katonaság hátra maradt zsoldjából legkevesebbet is kifizetni, sem a' kincstárba némi summácskát is behajtani. Ujságunk, melly előbb közönséges ujságnak nevezé magát, most nemzeti ujság czímet vön fel, első száma april. 18 (30)dikán adatott ki 's a' következő kinevezéseket közli: Christidi statutitoknok; Tricupi sp. kül minister; Bulgari tengerminister: Zografu hadminister; Maurocordato financzminister; ne-

vezetett egy finczbiztosság is. A' kormánybiztosság, melly most a' statut igazgatja, következőköl áll: Conduriotti, Ypsilanti, Zaimi, Coletti, Metaxa, Plaputa. E' biztosság ön szerkezetét april. 14diki irománya által adá hírül. Minden hónapban változik közöttök az előlülöl (praesidens), ez nyitja 's rekeszti be mindenkor az ülést 's azt rendkivül is összehivhatja. Naponként e' kormánybiztosság kétszer ül, a' második ülésben a' statutitoknokok vagyis ministerek is részt vesznek. A' kormány-szék helye Nauplia. Legelső hirtetvényét april 7 (19)dikén bocsátotta ki, melly így kezdődik: Iszám. Görög status. A' görögországi kormánybiztosság hírül adja: Görögök! . . 's a' t. A' hirtetvény a' legszeledebb, legokosb, legjózanabb hangon van írva. A' nemzeti gyűlés (congressus) Argosba hirdettetett ki; de a' visszavonás lelke, melly e' boldogtalan nemzetet szaggatja, akadály lesz annak is, mint minden jónak, sikerítésében. Nyugot-görögország, Kolokotroni és Tsavella pártvezérek, ellenségei a' kormány-széknek; Spezia Hydrával összeveszett 's egymást és a' kormányt rongálják; de legveszélyesb, mint mondottuk, a' kormány-székre az, hogy az igen tetemes katonaságot nem bírja fizetni, alig adhat nekik kenyeret, 's ennél fogva minden órán félhetni, hogy az, (a' katonaság) rabolni kezd 's minden rendnek, minden kormány-nak véget vet. — A' legifjabb Capodistrias György, egy dán hajón majus 12diken Aeginából Corfuba érkezett, bátyja Ágoston ugyan az nap innen (Corfuból) Nápolyba indult el.

EJSZAKAMERIKA.

A' Washington Intelligencer „Népmozgás“ cikkelye alatt ezt írja: Egész országszerte felette sok, talán igen is sok nyilvános gyülekezet tartatik, úgy hogy lehetetlen mindenikről külön tudósítást adnunk. Minden párt-nak van e' gyülekezetekben része és szava, de még is úgy látszik,

hogy az igaz republicanusok (nem a' pártbeliek) legnagyobb 's legsikereseb befolyással bírnak.“ Azon négy gyülekezetnek, mellyről az itt említett ujság közelebb tudósításokat közöl, végzése mind oda czéloznak, hogy a' szabad Statusok leendő praesidenseül Clay Henrik választassék, a' jelen (Jackson) praesidens kormánya iránt pedig elégtelenségeket fejezik ki.

ELEGY HIREK.

Van de Weyer ur elbocsáttatását megkapta. Helyét a' conferentiánál Goblet general; a' királyi (angol) udvarnál követ-ségi titoknok Waller ur foglalja el. A' ministeriumban változás nem történik.

A' török flotta jobb része Marmorára kivitorlázott már, 's ha elegendő hajóslegényt kaphat, a' Dardanellákat rövid időn elhagyja. Ali basa (egyptusi vicekirály) remegni kezd; tettét bánja 's engedni kész, mint rebesgetik; de ez alig ha nem késő.

Batáviai hírek szerint a' kormány a' Java sziget kikötőiben tartózkodó hollandi hajókat mind lefoglalá, pedig a' nélkül, hogy illy rendkivüli lépte alapját közhírül adná, hihetőleg ott is a' belga fél győzött, mint több onnani kalmár állítja.

Mlle Le Besch (l. Jelenkor 45 szám) majus 18diken a' Sphynxen Toulonból Marseillebe vitetett, holott a' királyi törvény-szék előtt pör fog ellene indittatni. — A' marseillei Garde National (ujság) szerint a' berryi herczegné majus 1sójén hagyá vala el a' Carlo Alberto gőzhajót 's Rosasban (Spanyolországban) szálla ki.

A' londoni várási tanács Attwood bankirt 's alsóházi tagot, ki a' birminghami nagy gyülekezetet vezeté, tiszteletbeli polgártárssá nevezé.

Walter Scott utban van hazája felé; majus 31diken Augsburgban volt 's más nap Stuttgartnak vevé utját.

Barclaynak ama' nagy és hires sörháza Londonban majus 24diken leégett. Néhány

ezer akó s őrt lődöztek ki eloltására a' se-
rény vízi puskák.

Victoria királyi hercegi hölgynek, az
angol korona hihető örökösének névnapja
volt majus 24dikén. A' hercezkisasszony
ez nap 14dik esztendejébe lépett, ünnepül
a' király és királyné kisdedibált adattak a'
st. james-palotában.

Pénzfolyamat:

Bécs (Junius 8dikén) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{5}{8}$ p. p.
— 4 pC.	77 $\frac{2}{5}$ —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— — —
— 1821diki	123 $\frac{1}{4}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankó-kötél.	47 $\frac{1}{2}$ —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	— — —
Bank-actiák v. részvények darabja	1146 $\frac{2}{3}$ —

A' gabonának pesti piaci ára Junius 12dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csekélyebb
Tisztabúza	—	133 $\frac{1}{5}$	123 $\frac{1}{5}$	Zab	30 $\frac{2}{5}$	30	28 $\frac{2}{5}$
Kétszeres	96 $\frac{2}{5}$	86 $\frac{2}{5}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	60	57 $\frac{1}{5}$	56	Köles-kása	—	—	—
Árpa	—	—	—	Kukoricza	43 $\frac{1}{5}$	42	40

Figyelmeztető kérelem a' Jelenkor és Társalkodó iránt.

Bizodalmas tisztelettel bátrak vagyunk emlékeztetni minden rendü 's teljes czimze-
tű mind vidéki mind Budapesti Olvasóinkat: méltóztassanak e' közelgő félesztendőre az
illető előfizetési díj megküldése 's nevök, czimzetök, lakhelyök 's az utolsó posta hibát-
lan feljegyzése mellett Ujságleveleiket mennél előbb megrendelni, hogy a' kívántató borít-
ték-nyomtatás, mint szinte a' hírlapok példányi számát kellő renddel, célirányos csin-
nal és takarékossgal igazíthassuk el. Nagybecsü szorgalmas Levelezőinknek 's az érde-
mes postahivataloknak eddig szolgáltatott kedveskedésünk 's ígéretünk e' következő fél-
esztendőben is az marad mit a' most hanyatló félevben is olly híven olly édes örömmel
teljesítettünk szíves, buzgó részvétü munkálkodásokat ezentul is hazafi őszinteséggel kér-
vén ki e' kettős testvér Intézet szükséges gyámolítására. Ugyan e' célra eszméltetni me-
részkedünk minden Magyar fit, minden polgártársunkat, minthogy e' szövetséges ike-
rek, nem egyedül a' szerkeztető tulajdonosé, hanem a' Hazáé 's igy édes mindnyájunké.
A' papiros nagyobbsága 's az sem állván ellen, hogy mind a' Jelenkor mind a' Tár-
salkodó negyedretü lapjait hosszokban és szélességökben a' jövő félesztendőre tetemes-
bítjük, ára mindkettőnek öszveleg borítékostul postai uton félesztendőre 4 pengő forint.
Pestbudán borítékkal 's házhoz küldetéssel szintannyi, boríték nélkül 's házhoz küldve
3 fr. 36 xr. pengő. Magáé a' Társalkodóé postán és helyben borítékkal 3 fr. pengő, borít-
ték nélkül házhoz küldve 2 fr. 24 xr. — 's igy az Értesítön 's mellékleteken kívül közel
80 ivet szolgáltat részvevőinek. Minden környülményt öszvevéve nyilvánosan szembeöt-
lik ezekből: hogy általányosan magyar politikai ujságnál 's ezek közt az Intézetünkbeli-
nél az Ausztriai Monarchiában sőt tán e' világon sincsen olcsóbb jutalmash.

A' Jelenkor és Társalkodó
szerkeztető hivatala.